

„Minden erdőállomány a maga nemében egyedülálló és megismételhetetlen, ezért minden merev sablon és dogma ellentmond az erdőművelés belső lényegének.”
(Leibundgut, 1946)

Megalakult az Örökerdő Szakosztály

A fent olvasható idézettel felvértezve alakította meg 47 fő egyesületi tag az Országos Erdészeti Egyesület Örökerdő Szakosztályát az Erdészeti Információs Központ tanácstermében 2019. március 7-én.

Több éve felmerült az a gondolat, hogy az örökerdő-gazdálkodás sikere nagyban függ attól, hogy a nagyüzemi gyakorlat mennyiben képes az örökerdő-gazdálkodás alapelveit és módszereit a hazai erdőgazdálkodási gyakorlatba illeszteni, illetve adaptálni.

Több a témában érdekelt, elkötelezett szakemberrel beszélve arra jutottunk, hogy szeretnénk egy szakmai munkacsoportot (szakosztályt) az Országos Erdészeti Egyesület keretén belül kialakítani. Ebben olyan OEE-tagok vennének részt, akik ténylegesen, a munkájuk során napi szinten találkoznak a folyamatos borítást biztosító erdőgazdálkodás, azaz az örökerdő-gazdálkodás bevezetésének problémáival, nehézségeivel, és hajlandók ezért a nemes célért, ennek sikeres bevezetéséért aktívan, a saját szabadidő terhére is tenni, dolgozni.

Nagy létszámú, passzív, a gyakorlatban a témával érdemben nem foglalkozó tagokból álló szakosztályra nincs szükség! Azonban az aktív, saját hatáskörükben örökerdő-üzemmódú területek kialakítására és kezelésére vállalkozó állami- és magánerdős szakemberekre, erdőmérnökökre és erdőszaktikusokra a szakmánk jövője szempontjából felelősségteljes és egyben gyönyörű szakmai feladat vár.

A szakosztály megalakulását *Bogdán József*, az Országos Választási Bizottság tagja felügyelte. A szakosztálytagok összetétele vegyes, az erdőmérnökök mellett erdőszaktikusok is nagy számban jelentkeztek. Ez különösen örömteljes, hiszen a jelölőfesték az

ő kezükben van. A választás lebonyolítása után a szakosztály elnöke *dr. Csépanyi Péter*, titkára *Csór Attila*, további vezetőségi tagjai *dr. Patocskai Zoltán* és *dr. Varga Tamás* lettek.

Az Örökerdő Szakosztály működési köre az erdőt középpontba állító erdőművelési szemlélet, az örökerdő-gazdálkodás tanulmányozása, a gyakorlati bevezetéssel kapcsolatos szakmai kérdések, feladatok megválaszolása, megoldása.

Az örökerdő-gazdálkodás összetett megközelítést kíván, ezért sikeres bevezetéséhez elmélyült erdőművelési tapasztalatokon túl egyaránt szükség van speciális fahasználati, faterméstani, feltárási, ökológiai, ökonómiai, vadászati, üzemszervezési ismeretekre.

A téma specialitása és komplexitása az iránta érdeklődő szakemberek gyakori módszertani és terepi tapasztalat-cseréjét, ezenfelül szakmai kreativitást, gyakorlati kísérletezést, adatgyűjtést és elemzést, összefoglalóan szakmai műhelymunkát követel meg.

A szakosztály működésének legfőbb céljai:

1. Az örökerdő-gazdálkodás elméleti hátterének megismerése, gyakorlati megvalósítás a különböző – erre alkalmas – termőhelyeken és faállománytípusokban, a helyi adottságoknak megfelelően.
2. Üzemi kutatások hálózatának megszervezése: 0,5–1,5 hektáros nagyságú mintaterületek hálózatának létrehozása, egységes, közösen kialakított kritériumok alapján. Ennek célja, az azonos módszertan alap-

ján összegyűjtött természetes és gazdasági adatok segítségével minél több faállománytípusra megfelelő hazai modellek kidolgozása. Ezenfelül faterméstani és ökonómiai elemzések a Soproni Egyetem Erdőmérnök Karával, az Erdészeti Tudományos Intézzel és más kutatóműhelyekkel együttműködve.

3. Az örökerdő-gazdálkodást bevezetni kívánó állami és magánerdőgazdálkodók szakmai támogatása.
4. A mintaterületek hálózatára alapozva terepi bemutatók és továbbképzések szervezése.
5. Szakmai publikációk, cikkek rendszeres megjelentetése például az *Erdészeti Lapokban*, *Erdészettudományi Közleményekben*, amely célja a szakosztálytagok szakmai munkájának, ötleteinek, problémafelvetéseinek közlése.

Érett tölgy javafa, 70 cm

Bükk javafa, 80 cm

A szakosztálytagok egyetértésével a kitűzendő célok közé az erdőkezelés természetvédelmi szempontjainak erőteljesebb megjelenítését vette fel a szakosztály. Ez rámutat arra, hogy az erdész szakma belső igénye a természetvédelmi célok gyakorlatba történő fokozottabb integrálása.

A középtávú célok között ezért olyan témák is szerepelnek, melyek az alábbi pontokba csoportosíthatók:

- A modern erdőgazdálkodás és az erdőfeltárás összefüggése: az erdőfeltárás a modern erdőművelés alapja, enélkül elérhetetlenek a társadalmi, közjóléti, természetvédelmi és erdészeti célok.
- Erdőgazdálkodási megközelítések és természetvédelem: miképpen lehet a természetvédelmi szempontokat jobban integrálni, hogyan készüljünk fel a klímaváltozásra, átgondoltabb fellépés az inváziós fajokkal szemben.
- Az erdőgazdálkodás és a vadászat (és vadászati kultúra) összefüggése: a vadászat jelen- és jövőbeli szerepének újraértelmezése, az erdei ökoszisztéma állapotának és működőképességének előbbre sorolása a vadászat-vadgazdálkodás értékrendjében.

A tagság az alakuló ülésen a 2019. évi munkatervről is döntött, melyek a szakosztály stratégiai céljaival és működési körével összhangban a következők:

- 2019. évben az örökerdő mintaterület-hálózat (kis, kb. 0,5–1,5 ha-os méretű mintaterületek) fokozatos kiépítésének megkezdése egységes módszertan alapján.

A részletes módszertani útmutató kidolgozása. A kialakított mintaterületek berendezése, adatgyűjtés. Hosszú távú üzemi kutatási feladatok megindítása.

- 2019 tavaszán továbbképzés beindítása a Soproni Egyetem Erdőmérnöki Karán nappali tagozatos egyetemi hallgatóknak: *Az örökerdő-gazdálkodás alapjai* című, „C” típusú tantárgy keretében. 2019 tavaszi szemeszterében 26 óra alatt, melyből 18 óra előadás, 8 óra terepi gyakorlat, a hallgatók megszerzik az alapvető ismereteket, melyeket szakmai háttéranyagok egészítenek ki. Megismerik az örökerdő-gazdálkodás ökológiai alapjait, a különböző mérsékelt övi erdőtársulásokra jellemző bolygatási rezsimeket, a természetes erdők dinamikáját, szerkezeti elemeit. Áttekintést kapnak az örökerdő-gazdálkodás kialakulásának történetéről, megismerkednek a nevezéktannal, a folyamatos erdőborításhoz vezető erdőművelési

- 2019. október végén szakmai nap a Pilisi Parkerdő Zrt.-nél. A Pilisszentkereszti, Pilismaróti és a Visegrádi Erdészet tapasztalatai, az örökerdő-gazdálkodás bemutatása üzemi méretben.

Az alakulóülést követően a résztvevők megtekintették az egyik esélyes mintaterületet, a Pilisi Parkerdő Zrt. Budapesti Erdészetének Hárs-hegyi kocsánytalan tölgyes örökerdő-tömbjében az elmúlt másfél évtized következetes munkájának eredményeit. A területen számtalan különböző méretű – azonban általában kicsi 200–400 m²-es – lékben kiváló kocsánytalan tölgy újulat található, melyhez hasonló hazánkban máshol nem nagyon tapasztalható.

A szakosztály megalakulása fontos az örökerdő-gazdálkodás jövője szempontjából, tömöríti azokat a szakembereket, akik tenni akarnak ennek erdőművelési rendszernek a sikeres hazai bevezetéséért. Ez hosszú távon szolgálja az erdőt, ezen keresztül a társadalmat és az erdész szakma társadalmi megbecsültségét!

Bükkös örökerdő, Visegrádi Erdészet

módszerekkel, az örökerdő-gazdálkodás elveivel és gyakorlati alkalmazásával. A rendszeresen évente visszatérő tárgy az erdészeti felsőoktatásban hiánypótló szerepet fog betölteni.

- 2019 májusában közös terepi rendezvény az Erdőtervezési Szakosztállal.
- 2019 júniusában Tübingiai Államerdészeti szakembereinek látogatása, „Waldbaudialog” a Bakonyerdő Zrt.-nél. Üzemi bemutató és jelölési tréning.
- 2019 októberében közös terepi rendezvény az Erdőhasználati Szakosztállal.

Az Örökerdő Szakosztály megalakulásáról szóló beszámolót Möller (1860–1922), az örökerdőeszmé atyjának gondolataival zárjuk:

„Az erdő egy egységes lény, végtelenül sok élő szervezettel, melyek mind együttműködnek és egymással kölcsönös összefüggésben állnak. Ez a lény magában foglal mindent, ami a térben legmagasabb koronák csúcsa, a talajban a legtávolabbi gyökérelágazások között él és mozog és ehhez a szervezetbe tartozik. Ez az »erdőlény« örökké tart. Él, működik és változik.”

Dr. Csépanyi Péter szakosztályelnök
OEE Örökerdő Szakosztály